درخت تو گر بار دانش بگیرد به زیر آوری چرخ نیلوفری را

نمونه سوالات امتحانی دی ماه

آیا با بسته جهش کانون آشنا هستید؟

یکی از ابتکارات امسال کانون فرهنگی آموزش(قلم چی) بسته جهش می‌باشد که در ۳ حوزه ، فرایند آموزش شما را تکمیل خواهد کرد و باعث پیشرفت نمرات شما در مدرسه میشود.

✓ **آزمون های تشریحی کانون از دوم دبستان تا دوازدهم: با هدف تمرین بیشتر و بهبود نمرات در مدرسه و امتحانات نیمسال اول و دوم**

✓ **فیلم های آموزشی آفلاین پیشرفت: تدریس توسط مجرب ترین دبیران پرمخاطب کشور، منطبق بر برنامه آموزش و پرورش و کتاب درسی با هدف پیشرفت در مدرسه**

✓ **نرم افزار پلکان یادگیری: شامل آزمون‌های تستی و تشریحی در سطوح مقدماتی و پیشرفته، با امکان ساخت آزمون در هر سطح دشواری**

kanoonBook.ir

برای دریافت جایزه ویژه از کانون بوک و یا آشنایی بیشتر با بسته جهش کانون، عدد ۳۳ را به سر شماره ۹۰۰۰۸۴۵۱ ارسال کنید.

www.kanoon.ir

دورهٔ تحصیلی: دوم متوسطه نام کلاس: رشته: انسانی پایه: دوازدهم نام و نام خانوادگی:	جمهوری اسلامی ایران ادارهٔ کل آموزش و پرورش استان کرمانشاه مدیریت آموزش و پرورش شهرستان ثلاث‌باباجانی دبیرستان: صلاح‌الدین ایوبی آزمون پایانی نوبت اول سال تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۴	نام درس: علوم و فنون ادبی (۳) نام دبیر: محمد قادری تاریخ امتحان: ۱۴۰۴/۱۰/۱۶ ساعت شروع امتحان: ۱۵ مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

نمره به عدد:	نمره به حروف:	محل مهر آموزشگاه

ردیف	عنـــــوان ســـــؤالات	بارم
الف	**تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴ نمره)**	
	۱. درستی یا نادرستی هر یک از عبارات زیر را مشخص کنید.	
	الف) فرخی یزدی تحت تأثیر شاعران گذشته به ویژه سعدی و سنایی بود. صحیح◯ غلط◯	٪۲۵
	ب) یکی از ضعف‌های تکنیکی داستان‌های دورهٔ مشروطه، حضور راوی اول شخص در صحنه‌های داستان است. صحیح◯ غلط◯	٪۲۵
	۲. موضوع بسیاری از نثرهای دورهٔ بیداری به ویژه نثر داستانی، کدام یک از موارد زیر است؟	٪۲۵
	الف) تعلیم و تربیت◯ ب) عاشقانه◯ ج)عرفانی و دینی◯ د) تنفر از خرافات◯	
	۳. «ملک‌الشعرای بهار» در اشعارش به کدام قالب‌های ادبی توجه بیشتری دارد؟	٪۲۵
	الف) قصیده و مثنوی◯ ب) مستزاد و چهارپاره◯ ج) قصیده و غزل◯ د) مثنوی و غزل◯	
	۴. جاهای خالی را با عبارت مناسب کامل کنید.	
	الف) مهم‌ترین اثر قائم مقام‌فراهانی ..... است.	٪۲۵
	ب) مضامین وطنی‌دوستی و ستیز با نادانی را ..... با آوازی زیبا و پرشور می‌خواند.	٪۲۵
	پ) از بارزترین شاخصه‌های زبان شعر عصر بیداری ..... است.	٪۲۵
	ت) در دورهٔ بیداری نشریهٔ ادبی «بهار» با مدیریت ..... منتشر می‌شد.	٪۲۵
	۵. صبای کاشانی کتاب «گلشن صبا» را به تقلید از چه کتابی نوشت؟	٪۲۵
	۶. شاعران و نویسندگان انجمن ادبی خاقان برای برای رسیدن به هدف رهایی بخشیدن شعر فارسی از تباهی و انحطاط اواخر دورهٔ صفوی و دوره‌های بعد از آن، چه راهی را در پیش گرفتند؟	٪۲۵
	۷. کدام بیت مصداق توضیح زیر است؟	٪۲۵
	«گروهی از شاعران دورهٔ بیداری با آگاهی از سنت‌های ادبی، به زبان پرصلابت گذشته وفادار ماندند»	
	الف) «برکش ز سر این سپید معـجر بنشیـن به یکـی کـبود اورند» ◯	
	ب) «چون نگریم ز درد و چون ننالم دزد را چو محرم به خانه کردم؟» ◯	
	۸. مفهوم کدام بیت با مفهوم «آزادی» در دورهٔ بیداری متفاوت است؟	٪۲۵
	الف) «در محیط طوفان‌زا ماهرانه در جنگ است ناخدادی استبداد با خدای آزادی» ◯	
	ب) «اسیری هیچ آزادی نجوید چو دل در بند گیسوی تو دارد» ◯	
	۹. کتاب «تاریخ بیداری ایرانیان» از کیست و موضوع آن چیست؟	٪۵
	۱۰. یکی از درون‌مایه‌های شعر عصر بیداری، «قانون» است در مورد آن توضیح دهید.	٪۵

ب

موسیقی شعر (۶ نمره)

۱۱. درستی یا نادرستی هر یک از عبارات زیر را مشخص کنید.

الف) هنگام تقطیع ابیات، نظم ناهمسان بر نظم همسان برتری دارد. صحیح ◯ غلط ◯ ٪۲۵

ب) وزن «مفتعلن فاعلات مفتعلن فع» جزء اوزان ناهمسان است. صحیح ◯ غلط ◯ ٪۲۵

۱۲. عبارت «نظر از رویت» در کدام گزینه با استفاده از اختیار شاعری حذف همزه تقطیع شده است؟ ٪۲۵

الف) UU--- ◯ ب) U---- ◯

۱۳. وزن عروضی کدام بیت با بیت «خانه زندان است و تنهایی ضلال/ هر که چون سعدی گلستانیش نیست» یکسان است؟ ٪۵

الف) «شب‌افروزی چو مهتاب جوانی سیه‌چشمی چو آب زندگانی» ◯

ب) «کز نیستان تا مرا ببریده‌اند در نفیـرم مرد و زن نالیده‌اند» ◯

۱۴. کدام یک از مصراع‌های زیر در اوزان ناهمسان سروده نشده است؟ ٪۵

الف) «جانا نظری که ناتوانم» ◯ ب) «بیا به خانهٔ آلاله‌ها سری بزنیم» ◯

ج) «اسیرش نخواهد رهایی ز بند» ◯ د) «دلبری برگزیده‌ام که مپرس» ◯

۱۵. برای بیت «از کردهٔ خویشتن پشیمانم/ جز توبه ره دگر نمی دانم» کدام یک از وزن‌ها نادرست است؟ ٪۵

الف) مستفعلُ فاعلاتُ مستفعل ◯ ب) مفتعلن فاعلات مفتعلن فع ◯ ج) مفعولُ مفاعلن مفاعیلن ◯

۱۶. در جدول زیر ابیات را به اوزان مناسب آن وصل کنید.

«چه باشد گر نهی پایی بدین خاک/ که بر سر داری از حق تاج لولاک»	ناهمسان ٪۲۵
«گفتی به غمم بنشین یا از سر جان برخیز/ فرمان برمت جانا بنشینم و برخیزم»	همسان ٪۲۵
«بی‌تو در کلبهٔ گدایی خویش/ رنج‌هایی کشیده‌ام که مپرس»	دوری ٪۲۵

۱۷. با توجه به بیت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.

«پیش کمان ابرویش لابه همی کنم ولی گوش کشیده است از آن گوش به من نمی‌کند»

الف)در بیت بالا یک تشبیه را بیابید و ارکان آن را مشخص کنید. ٪۵

ب) بیت بالا در چه وزنی سروده شده است؟ ٪۵

۱۸. یکی از دو بیت زیر را انتخاب کنید و جدول را کامل کنید.

*الف) «ماه فرو ماند از جمال محمّد سرو نباشد به اعتدال محمّد»

*ب) «به حسن خلق و وفا کس به یار ما نرسد تو را در این سخن انکار کار ما نرسد»

پایه‌های آوایی ←	مصراع اول: ←	٪۵
	مصراع دوم: ←	٪۵
نشانه‌های هجایی:		٪۵
وزن‌واژه:		٪۵

پ

زیبایی‌شناسی (۶ نمره)

۱۹. درستی یا نادرستی هر یک از عبارات زیر را مشخص کنید.

الف) در علم بدیع آوردن آیه، حدیث، مصراع، بیت یا سخن دیگری را در شعر یا کلام «تلمیح» می‌گویند. صحیح◯ غلط◯ ٪۲۵

ب) لف در لغت به معنی «پیچیدن» و نشر به معنی «گستردن» است. صحیح◯ غلط◯ ٪۲۵

۲۰. بارزترین و مهمترین آرایهٔ ادبی به کار رفته در بیت زیر در کدام گزینه ذکر شده است؟ ٪۲۵

*«فلک در خاک می‌غلتید از شرم سرافرازی اگر می‌دید معراج از پا افتادن ما»

الف) تشبیه◯ ب) تلمیح◯ ج)لف و نشر◯ د) متناقض‌نما◯

۲۱. در بیت «میان مردم و یأجوج ظلم، دیواری/ کشید عدل تو مانند سدّ اسکندر»کدام آرایهٔ ادبی مشاهده نمی‌شود؟ ٪۲۵

الف) لف و نشر◯ ب) تضاد◯ ج) تلمیح◯ د) مراعات‌نظیر◯

۲۲. در ابیات زیر آرایهٔ تضاد را مشخص کنید.

ب) «در ازل بالانشین بودیم و گویی تا ابد جذبهٔ او می‌رسد ما را به بالا می‌کشد» ٪۲۵

ج) «گر یار جفا کرد گنه بر دل ریش است وان غمزهٔ بی‌مهر و وفا را ز که دانیم؟» ٪۲۵

۲۳. در ابیات زیر آرایهٔ مراعات‌نظیر را مشخص کنید.

الف) «هر کاو نظری دارد با یار کمان ابرو باید که سپر باشد پیش همه پیکان‌ها» ٪۲۵

ب) «از اسب پیاده شو بر نطع زمین رخ نه زیر پی پیلش بین شهمات شده نعمان» ٪۲۵

۲۴. آرایهٔ تضمین را در ابیات زیر پیدا کنید. (با ذکر دلیل)

الف) «چشم حافظ زیر بام قصر آن حوری‌سرشت شیوهٔ جنات تجری تحتها الأنهار داشت» ٪۵

ب) «نغمهٔ حافظ شنو ز خامهٔ صائب چند نشینی که خواجه کی به درآید» ٪۵

	۲۵. در مورد تلمیح به کار رفته در ابیات زیر توضیح دهید. الف) «گـرش بینی دست از تُرنج نـشنـاسـی روا بُوَد که مـلامـت کـنـی زلـیـخـا را» ب) «کشتی ز صبر ساز که داری ز سوز و اشک دل چون تنور گشته و طوفان بـرآمـده» پ) «پدرم روضهٔ رضوان به دو گندم بفروخـت من چرا مُلک جهان را به جوی نفروشم» ت) «حرف حق را بر زمین انداختن بی‌حرمتی است زین سبب بر منبر دار فنا منصور رفت» ۲۶. در بیت زیر لف و نشرها را بیابید و نوع آنها را مشخص کنید. الف) «از عفو و خشم تو دو نمونه است روز و شب وز مهر و کین تو دو نمونه است شهد و سم» ب) «به لطف خال و خط از عارفان ربودی دل لطیفه‌های عجب زیر دام و دانهٔ توست»	٪۵ ٪۵ ٪۵ ٪۵ ٪۵ ٪۵
ت	**تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)** ۲۷. شعر زیر را بخوانید و به سؤالات داده شده پاسخ دهید. «نالهٔ مرغ اسیر این همه بهر وطن است مسلک مرغ گرفتار قفس، همچو من است فکری ای هم‌وطنان در ره آزادی خویش بنمایید که هر کـس نکند، مـثـل مـن است خانه‌ای کاو شـود از دسـت اجانب آبـاد ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت‌الحزن است آن کسی که در این ملک، سلیمان کردیم ملّت امروز یقین کـرد که او اهرمـن است» ابوالقاسم عارف قزوینی الف) در بیت اول واژگان قافیه را مشخص کنید. ب) در سرودهٔ بالا آرایه‌های «تلمیح، تشبیه و مراعات‌نظیر» را بیابید. پ) مفهوم بیت سوم را بنویسید. ت) بیت پایانی در وصف کدام یک از پادشاهان قاجار است و شاعر این پادشاه را با چه ویژگی یاد می‌کند؟ ۲۸. با توجه به متن زیر به سؤالات داده شده پاسخ دهید. «ننه، هان! این زمین روی چیه؟ روی شاخ گاو؟ گاو روی چیه؟ روی ماهی، ماهی روی چیه؟ روی آب، آب روی چیه؟ وای وای! الهی روده‌ات ببره، چقدر حرف می‌زنی؟! حوصلم سر رفت! آفتابه لگن شش دست، شام و ناهار هیچی!» علّامه علی اکبر دهخدا الف) یک مورد از ویژگی‌های زبانی متن را نام ببرید. ب) در این متن یک کنایه بیابید که به شکل ضرب‌المثل رایج است؟	 ٪۲۵ ٪۷۵ ٪۵ ٪۵ ٪۵ ٪۵

٪۵	۲۹. متن زیر به کدام پدیدهٔ اجتماعی زمان نویسنده اشاره دارد؟ «صبح تا شام در کوچه‌ها و بازارها می‌گردند؛ هرجا دو نفر با هم دیگر دعوا کنند، نزد فراش‌باشی می‌برند، هر گاه دعوا خالی از اهمیت است، دو تومان فراش‌باشی و پنج قران نایب و دو سه قران هم این فراشان می‌گیرند و مرخص می‌کنند.» سیاحت‌نامهٔ ابراهیم بیگ	
٪۵	۳۰. دو مورد از آرایه‌های ادبی متن زیر را نام ببرید. (با ذکر دلیل) «مخدوم مهربان من، از آن زمان که رشتهٔ مراودات حضوری گسسته و شیشهٔ شکیبایی از سنگ تفرقه و دوری شکسته، اکنون مدت دو سال افرون است که نه از آن طرف بَریدی و سلامی نه از این جانب قاصدی و پیامی، طایرِ مکاتبات را پر بسته و کلبهٔ مراودات را در بسته....» قائم مقام فراهانی	
۲۰	**موفقیت و سربلندی شما آرزوی قلبی ما است**	جمع